

MONIKULTTUURISUUSASIAIN NEUVOTTELUKUNTA TOIMINTAKERTOMUS 2024

**Vantaa
Vanda**

MONIKULTTUURISUUSASIAIN NEUVOTTELUKUNTA LYHYESTI

Taustalla on laki kotoutumisen edistämisestä

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toiminta käynnistyi Vantaalla vuonna 2001 nimellä maahanmuuttaja-asiain neuvottelukunta (KH 8.1.2001 § 50). Taustalla oli laki kotoutumisen edistämisestä (1999 ja 2010 § 31) sekä kasvava maahanmuutto ja vuosituhannen vaihteessa koetut etniset levottomuudet Hakunilassa. Maahanmuuttaja-asiain neuvottelukunta sai tehtäväksi tarkastella ja määrittää Vantaan maahanmuuttajapolitiikan tavoitteita ja koota se kotouttamisohjelmaksi, ja sen jälkeen seurata ja arvioida kotouttamisohjelman toimeenpanoa, tehdä esityksiä ja edistää hyviä etnisiä suhteita.

Työtä on vuodesta 2003 lähtien jatkanut monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta, jonka kaupunginhallitus nimeää kahden vuoden välein. Kaupungin hallintosäännössä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta mainittiin ensimmäistä kertaa vasta vuoden 2020 uudistuksessa, ja samassa yhteydessä se sai myös ensimmäisen toimintasääntönsä (KH 20.9.2021 § 15). Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ei ole lakisääteinen toimielin toisin kuin nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto, mutta Vantaalla se on niihin rinnasteinen.

Vantaan nykyinen neuvottelukunta nimettiin kesän 2023 aluevaalien jälkeen (Kh:n päätös 7.8.2023 § 20). Varsinaiset jäsenet (13) ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä ovat valtuustoryhmien esityksestä nimettyjä puolueiden edustajia. Lisäksi kaupungin toimialat ja Itä-Uudenmaan poliisi nimesivät asiantuntijaedustajat ja heille varahenkilöt.

Asiantuntijaedustajilla on kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Neuvottelukunta voi käyttää ja kuulla myös muita kaupungin työntekijöitä ja ulkopuolisia asiantuntijoita tarpeen mukaan. Apulaiskaupunginjohtajalla on kokouksissa läsnäolo-oikeus. Neuvottelukunnalla on oma menokohta 162050100, josta sen kulut maksetaan. Kulut ovat pääsääntöisesti kokouspalkkioita, vuokratuloja ja tarjoilukuluja, joskus asiantuntijapalkkioita. Lisäksi neuvottelukunnan budjetista on maksettu Kulttuuriseppä-tunnustukseen liittyviä kuluja. Vuosibudjetti on noin 25 000 euroa.

Neuvottelukunnan työssä korostuu monialaisuus

Laki määrittelee kotouttamisen viranomaisten ohjaamaksi monialaiseksi yhteistyöksi, johon osallistuvat kunta, työ- ja elinkeinotoimisto ja poliisi sekä kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestävät järjestöt, yhdistykset ja yhteisöt. Lisäksi kunta tai

useampi kunta yhdessä voi asettaa yhteistyössä paikallisten työmarkkina-, yrittäjä- ja kansalaisjärjestöjen kanssa kotouttamisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämistä sekä etnisten suhteiden edistämistä varten paikallistason neuvottelukunnan.

Kotoutumislaisissa ja sen toimeenpanossa on tehty muutoksia vuoden 2023 alusta alkaen ennakkoiden 1.1.2025 voimaan astuvaa kokonaisuudistusta, mutta monialainen yhteistyö kulkee mukana ja vahvistuu.

KOKOONPANO TOIMIKAUDELLA 2023-2025

KH 7.8.2023 § 20

Jäsen	Varajäsen
Ellen Pessi, pj., KOK (alk. 18.9.2023, aik. Miia Lindell)	Jaakko Linnakangas, KOK
Mila Kangasniemi, varapj, SDP	Refka Elech, SDP
Janne Viljanen, KOK	Camilla Garchi, KOK (alk. 18.9.2023, aik. Ellen Pessi)
Xhemail Jashanica, KOK	Ville Niskanen, KOK
Aadan Ibrahim, SDP	Reijo Liimatainen, SDP
Naima El Issaoui, SDP (aik. Elina Hasa)	Serveh Khalili, SDP
Veikko Väisänen (aik. Jude Mariyathas), VIHR	Ahti Tenhunen (aik. Veikko Väisänen), VIHR
Samira Chakir, VIHR	Säde Heikinheimo (aik. Tytti Villanen), VIHR
Pernilla Aura, RKP	Frida Forsblom-Prittinen, RKP
Petriina Punna, VAS	Niina Pahtela, VAS
Andrei Hinkonen, G6 (KD)	Nejdet Karadag (KESK)
Jarkko Haanpää, PS	Ari Jussila, PS (aik. Marek Aaltonen)
Peter Lammenranta, PS	Juha Järä (aik. Tommi Pälve), PS
Kaupunginhallituksen edustaja	Varaedustaja
Ville Karinen, VAS	Chau Nguyen, VAS
Nuorisovaltuuston edustaja	Varaedustaja
Sahar Hossaini (aik. Maria Canta ja Vida Amoah)	Esther Obengo (aik. Walid Azizi ja Maria Canta)
Toimialojen ja muut asiantuntijaedustajat	Varaedustajat
Kaupunkikulttuuri Auli Soinio, koulutuspäällikkö, Aikuisopisto	Kaisa Kettunen, lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden päällikkö
Kasvatus ja oppiminen Soile Granholm, varhaiskasvatuksen asiantuntija / varhaiskasvatus (aik. Pia Hakkari, opetustoimen suunnittelija, perusopetus)	Pia Hakkari, opetustoimen suunnittelija, perusopetus (aik. Eeva Ahtee, opetustoimen asiantuntija/ suomenkielinen lukiokoulutus)
Kaupunkiympäristön edustus 8/2024 asti, sen jälkeen ei edustajia Elina Virtanen, asumisen erityisasiantuntija (aik. Johanna Rajala, aluearkkitehti/ asemakaavoitus)	Elisa Ranta, asumisasioiden päällikkö ja Jonna Hohti, talous- ja hallintojohtaja (aik. Ilkka Laine, asemakaavapäällikkö/ asemakaavoitus)
Kaupunkistrategia ja johto Suvi Lindén, asiakkuuspäällikkö, työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue	Laura Leverin, palveluesimies, työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue

Hannele Lautiola, monikulttuurisuusasiain päällikkö/ työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue	
Uudenmaan TE-toimisto, 6/2023 asti Eija Marttinen ja Esti Vaikmets, asiantuntijoita	Annika Kähkönen, johtava asiantuntija
Itä-Uudenmaan poliisi Kaisamaria Holappa, rikoskomisario (aik. Max Eriksson, komisario ja Kari-Pekka Raulahti, rikoskomisario)	Tanja Martikainen, vanhempi konstaapeli (aik. Kimmo Klemetti, komisario)
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue Minna Tuovinen, palvelupäällikkö, kotoutumista tukevat palvelut	Mia Björkman, osastonhoitaja, perheiden ennaltaehkäisevät palvelut

NEUVOTTELUKUNNAN TEHTÄVÄT

Neuvottelukunnan tehtävät määritellään aina toimikaudeksi. Syyskuussa 2021 (KH 6.9.2021 § 11) hyväksytyn toimintasäännön mukaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta

1. Osallistuu laissa tarkoitetun kotoutumishjelman ja muihin kotoutumisen suunnittelun ja toimeenpanon kehittämiseksi sekä etnisten suhteiden edistämiseksi tarkoitettujen valtuustokaudella voimassa olevien ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanon arviointiin.
2. Seuraa etnisten vähemmistöjen elinolojen kehitystä ja osallistuu niiden elinoloihin vaikuttavien palvelujen valmisteluun ja seurantaan.
3. Seuraa valtion maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikkaa sekä niiden vaikutuksia Vantaalla.
4. Edistää hyviä etnisiä suhteita ja vahvistaa monikulttuurista ilmapiiriä Vantaalla muun muassa vahvistamalla vuoropuhelua etnisten vähemmistöjen ja heitä edustavien järjestöjen ja kaupungin välillä sekä mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä pääkaupunkiseudun tai muiden toimijoiden kanssa. Neuvottelukunta nimeää vuosittain keskuudestaan edustajat työryhmään, joka valitsee Kulttuuriseppä-palkinnon saajan.
5. Ottaa kantaa ja antaa lausuntoja asioista, joilla on vaikutusta neuvottelukunnan kohderyhmään kuuluvien henkilöiden elinoloihin ja palveluihin.
6. Tekee kaupunginhallitukselle aloitteita asioista, joilla on vaikutusta neuvottelukunnan kohderyhmään kuuluvien henkilöiden elinoloihin ja palveluihin.
7. Laatii oman vuosittain toimintasuunnitelman ja toimintakertomuksen.

TOIMINTA VUONNA 2024

Kokoukset

1/2024 24.1. Toimintasuunnitelma, työpaja neuvottelukunnan vaikuttavuuden parantamiseksi

2/2024 14.2. Keravan, Vantaan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntien yhteiskokous, teemana *Miten nuoret kokevat oman turvallisuutensa omassa elinympäristössään? Millä keinoin takaamme lapsille ja nuorille turvallisen kaupungin?*

3/2024 13.3. Teemakokous *Miten venäjänkieliset voivat Vantaalla?* Mukana Cultura-säätiö, Vantaan Venäläinen Klubi, Suomi-Venäjä-seura ja Suomen venäjänkieliset Vmeste.

4/2024 5.6. Teemakokous *Mitä on ihmiskauppa ja miten siihen puututaan?* Ihmiskauppa ilmiönä ja ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän palvelut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella,

työsuojeluviranomaisen tehtävät ja ajankohtaisia asioita työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjunnassa, Rikosuhripäivystyksen työ ihmiskaupan uhrien auttamiseksi.

5/2024 28.8. Miten Koto24- ja TE25-uudistukset muuttavat Vantaan palveluita, kotoutumisohjelman valmistelu, Me puhumme teoin – valtioneuvoston rasisminvastainen kampanja, pohdintaa neuvottelukuntien yhdistämisestä.

6/2024 9.10. Hyvät väestösuhteet -hanke (ELY-keskus), hyvien väestösuhteiden huomioiminen Vantaan kaupungin ohjelmissa ja hankkeissa, Kulttuuriseppä-raadin valitseminen.

7/2024 13.11. Työpaja monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokoonpanosta ja kokemuksia Tampereen ja Turun vastaavista neuvostoista, neuvottelukunnan oman toiminnan kehittäminen vol. 2, vuoden 2025 suunnittelua.

8/2024 18.12. Kevään kunta- ja aluevaalien osallisuus Vantaalla, neuvottelukunnan kokoonpano- ja vaikuttavuustyöryhmän tulokset ja jatkotoimet.

Muita tilaisuuksia

Monikulttuurista itsenäisyyspäiväjuhlaa vietettiin kulttuurikeskus Martinuksessa 6.12. Neuvottelukunnan varapuheenjohtaja Mila Kangasniemi jakoi vuoden 2024 Kulttuuriseppä-tunnustuksen Vantaan katutanssiyhdistykselle.

Aloitteet, kannanotot ja lausunnot

Vantaan, Keravan ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnat tekivät 15.3. helmikuussa pidetyn yhteiskokouksen pohjalta kannanoton, joka vaatii panostamaan ennaltaehkäisyyn, otsikkona *Nuorten väkivallan ja jengiytymisen ehkäisy edellyttää laajaa ja koordinoitua yhteistyötä.*

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenet Ellen Pessi, Mila Kangasniemi ja Naima El Issaoui tekivät blogikirjoituksen rasisminvastaisena päivänä Vantaan kaupunkiturvallisuusblogiin.

HUOMIOITA TOIMINNASTA 2024 JA NÄKYMIÄ VUODELLE 2025

Vuosi 2024 oli organisaatiomuutosten vuosi kuten myös edellinen vuosi, jolloin hyvinvointialueet käynnistyivät. Hyvinvointialueelle tuli alkuvuonna oma monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntansa. Helmikuussa neuvottelukunnat vahvistettuna Keravan neuvottelukunnalla järjestivät yhteisen nuorisoteemaisen kokouksen.

Moni neuvottelukuntien käsittelemä teema on sellainen, jossa tarvitaan ylisektorista yhteistyötä, ja Vantaan neuvottelukunta ehdottikin syksyllä eri neuvottelukuntien yhdistämistä. Se kaatui kuitenkin Keravan vastustukseen.

TE24-uudistusta vietiin eteenpäin ja uusi työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue jatkoi järjestäytymistä Vantaalla. Uuden palvelualueen sisällöt liittyvät olennaisesti neuvottelukunnan tehtäväkenttään. Neuvottelukunta seurasi järjestäytymistä niin organisaatiouudistuksen kuin lainsäädäntömuutosten näkökulmasta ja etenkin maahanmuuttajien palveluiden kehittämisen näkökulmasta.

Neuvottelukunta jatkoi suunnittelua vaikuttamismahdollisuuksien parantamiseksi ja edustuksellisuuden laajentamiseksi, tavoitteena kuulla monipuolisemmin eri vieraskielisten ryhmiä. Vuoden 2024 aikana pohdittiin tarkemmin, miten, minkälaisessa rakenteessa ja minkälaisilla prosesseilla neuvottelukunnalle annettuja tehtäviä pystytään parhaiten toteuttamaan. Neuvottelukunta päätti tehdä siitä esityksen kaupunginhallitukselle keväällä 2025, joten työ jatkuu.